

אשדות

עלון אשדות יעקב איחוד

פריחת החצבים / מיכאל דשא

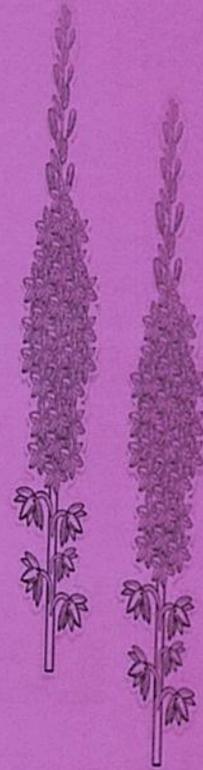
מחיק שדמות אלול העצובות
מבין שלדי קוצים שרופי שרב –
עלו חוצץ כעדר הקצובות
חצי החצבים הערוכים לקרב.

דרוכים, רעננים, ראשם אל על,
יונקים לשד טמיר ממעמקים,
ציצי כוכב צחורים רחוצי-טל
עוטרים לצוארם פענקים.

אל מול חמה יניפו נס רטב,
לצחוק להם צחיחה שמסביב,
לבם מריח לח גשם טוב,
שממה בכל ורק בהם אביב.

עם ערב לגבעות אצא דומם,
עצוב, יגע כמו אדמת אלול,
פתאם החצבים זורחים תמם,
בלב צלצל צחוק ילד זך, צלול.

עלון 1537 – 8/11/19

פתיח

אשדות איחוד קיבוץ מסודר ועל כך אין עוררין. במחסן הבגדים מחייכים אליך במאור פנים בעת השקילה, בכל-בו מפצירים בך באדיבות להניח את סל הקניות במקום ובחדר אוכל אתה זוכה לכבוד מלכים אם התכבדת וישבת ליד רינה פלג, שידעת הכל על הכל (היא ועדת הבקורת שלי...) ושנותנת לי ציונים, ללא הנחות סלב, על מה מצא חן בעיניה ביומן האחרון ובעיקר על מה שלא. רינה היא חברת הקיבוץ הכי מבוגרת באשדות, אלא אם אני טועה ואז יצלבו אותי, ולכן אני מקפיד לשמוע כל הברה היוצאת מפיה ולהנהן בראש גם כשאני לא מסכים. מאחר ורינה ואני חברים לא רק בחיים, אלא גם לקורס 'פרשיות עלומות' במכללת הגימלאים אותו מעבירה בכישרון לא מבוטל ד"ר סמדר סיני, ראיתי אותה לראשונה במבוכה מסויימת שעה שהטלפון הנייד שלה שמרבה לשתוק, התעורר לפתע לחיים ובמהלך השיעור החל מנגן את התשיעית של בטהובן, כאשר מן המפורסמות הוא שסמדר שונאת צילצולים כאלה כי זה מוציא אותה מריכוז, בניגוד למוקי צור למשל, שאדיש לכך לחלוטין.

במבוכה גדולה פישפשה רינה בתיקה ולא מצאה, בעוד סמדר נועצת בה מבטים של "אם זו לא היית את, הייתי מביישת אותך לעיני כולם". לעזרת רינה הנבוכה נחלצה האחות הגדולה חדוה מלמוד, שסייעה לה להוציא את המכשיר מן התיק ולהשתיקו. אז רינה יצאה החוצה במבוכה גדולה, נעזרת במקל ההליכה ובחדוה, וברגע שביקשה להכנס חזרה, שוב צילצל הטלפון וזה כבר היה יותר מדי עבורה, אז את המשכו של השיעור, שהיה המרתק ביותר, כבר לא שמעה מפאת המבוכה.

כאשר יצאנו מן השיעור פגשתי בה שוב, ונאלצתי לאכזב אותה וגם את עצמי, שלא אוכל לקחת אותה הביתה ברכבי, מאחר והגעתי על אופניים. אז את הוידוי שלה מלא החרטות היא השמיעה בוודאי למישהו אחר.

שבת שלום לאי השלום!

אבנרון

ממנהל הקהילה

קול קורא ליציאה ל"קורס מצילי בריכה" לצורך עבודה בבריכה בעונת הקיץ 2020

אנחנו מחפשים מועמדים שיצאו לקורס מצילי בריכה באביב הקרוב. הקורס אמור להתקיים ב'בית איל' בחודשי האביב (מרץ-אפריל). המצילים יעבדו בבריכת אשדות יעקב איחוד במהלך הקיץ הבא.

עלויות ההשתתפות בקורס ישולמו במלואן
למי שישלים עונת עבודה מלאה.

דרישות:

- מגורים באשדות יעקב
- בריאות תקינה וכושר גופני סביר (שיאפשרו את מעבר הקורס)
- נכונות לעבודה בשבתות ובחגים
- אחריות וסמכות
- יכולים לפנות מועמדים שגילם בחודש מרץ 2020 יהיה מעל 17 ו 9 חודשים (גיל המינימום להשתתפות בקורס)
- מתאים גם לנערים בוגרי י"ב ולחיילים משוחררים

להגשת מועמדות ניתן לפנות במייל-

ayi_kehila@ashdot.org.il

או בהודעה לטלפון 050-6944749

*המשרה מיועדת לנשים וגברים

גלעד גורן

מנהל קהילה- מתיישבי אשדות יעקב איחוד

מרכזת ועדת תרבות חדשה!

אני שמח להודיע על מינויה של מאיה אלטר לתפקיד רכזת התרבות בקהילת אשדות יעקב איחוד.

מאיה תיכנס לתפקידה בימים הקרובים ומשימתה הראשונה תהיה גיבוש צוותים נמרצים ויציבים לחגים ולפעילויות השונות לאורך השנה, זאת כחלק מהכנת תוכנית העבודה לשנה הקרובה.

אשמח לנצל הזדמנות זו כדי לקרוא לכל התושבים להענות לפנייתיה של מאיה, להתנדב ולקחת חלק ביצירת התרבות בקהילה.

אני מבקש לאחל למאיה הצלחה גדולה בתפקיד ולכולנו: תרבות עשירה, משמעותית ומגוונת.

בהזדמנות זו אודה שוב בשמי ובשם כל הקהילה לאתי דוד על התקופה בה מילאה את התפקיד.

גלעד גורן- מנהל קהילה
מתיישבי אשדות יעקב איחוד

פרוטוקול ועד הנהלה מתיישב אשדות איחוד

11/19 – מ – 22/10/19

<ul style="list-style-type: none"> • הפרויקט עמד בלוחות הזמנים שנקבעו. • הועד מסכם את פרויקט שיפוץ הברכה כהצלחה בהיבט החברתי והקהילתי. • השלב הבא- הוצאת היתר בניה לבריכת השחיה ולחדרי שירותים ומלתחות עפ"י התקן. <p>4. אישור המלצת צוות האיתור על מאיה אלתר לתפקיד רכזת התרבות - (מוזמנת מאיה אלתר):</p> <p>5. צוות האיתור המונה את אדמית, יונתן ש, נואית וגלעד נפגש עם מאיה וממליץ לועד ההנהלה על מינויה.</p> <p>6. מאיה הציגה את עצמה ואת תוכניותיה למילוי התפקיד.</p> <p><u>מינויה של מאיה אלתר לתפקיד רכזת התרבות אושר פה אחד</u></p> <p>רשם גלעד גורן, ניב ליש – יו"ר הקהילה.</p> <p>@@@@@@@@@@@@</p> <p>כמה מילות סיכום לועד – שיפוץ הברכה.</p> <p>אישור תוכנית המימון לשיפוץ הברכה בקלפי "נוף אשדות" הושלם רק בשלהי 2018. בינואר מוניתי למנהל הפרוייקט - חושב שעובדת היותי תושב/חבר הישוב היתה חוזקה חשובה מאד וכמעט קריטית לפרוייקטים עתידיים בהיקפים כאלו (ככל שיהיו). במהלך של כחודשיים השלמנו את ההסכמים המשפטיים בין האגודות השונות, ליטשנו וחיידנו את תוכנית השיפוץ, והשלמנו בחירת קבלן והתמחרות. בתאריך 25.03.2019 התחילו עבודות השיפוץ. הבחירה בסאהר איוב כקבלן ראשי - ההחלטה המרכזית ביותר שתרמה להצלחת הפרוייקט.</p> <p>סוף בעמוד הבא</p>	<p>נוכחים: ניב ליש, אדמית פלג, אלמוג אביעוז, רבקה מנטל, יותם בארי, יריב לוין</p> <p>חסרים: יונתן שטיינדל, נורית רוז, ראלי ראובני, גיא צליל ונואית ברגר.</p> <p>מוזמנים: גלעד גורן, יונתן אלתר</p> <p><u>סדר היום:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. אישור פרוטוקול ישיבה 10/19 מיום 10/9/19. 2. סיכום עונת הברכה 2019 – (מוזמן שלומי קיפר). 3. סיכום פרויקט שיפוץ הברכה. 4. אישור המלצת צוות האיתור על מיה אלתר לתפקיד רכזת התרבות- (מוזמנת מאיה אלתר). <p><u>דיון והחלטות</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. אישור פרוטוקול ישיבה 10/19 מיום 10/9/19 <p><u>הפרוטוקול אושר פה אחד</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 2. סיכום עונת הברכה 2019 – (מוזמן שלומי קיפר): <ul style="list-style-type: none"> • שלומי סיכם את עונת הרחצה 2019 ופירט את האתגרים וההצלחות בעונה האחרונה. • הערות שהעלו חברי הועד: אכיפת מסלולי השחיה, אכיפת איסור על עישון בתחומי הברכה, תוספת הצללה בשפת הברכה. • חברי הועד החמיאו לשלומי על עונת הרחצה ועל ניהול הברכה במהלכה. <ol style="list-style-type: none"> 3. סיכום פרויקט שיפוץ הברכה (שלב א'): <ul style="list-style-type: none"> • מצ"ב לפרוטוקול התייחסות של ניב ברקן כפי שהועברה בכתב לאור אי יכולתו להשתתף בדיון. • מצ"ב סיכום כספי של שלב א' בפרויקט שיפוץ הברכה. • הפרויקט הסתיים לשביעות רצוננו. עלויות הפרויקט חרגו מהתקציב שנקבע בפחות מ 1%.
---	---

פרוטוקול ועד מקומי 7/19 מ- 22/10/19

נוכחים: ניב ליש – יו"ר, אדמית פלג, אסנת מזרחי, רויטל לוי.
 חסרים: נואית ברגר, יותם בארי, גיא צליל.
 מוזמנים קבועים: גלעד, יונתן ושאול אלטר
 אורחים: רבקה מנטל (מחליפה את נואית)
 ראלי ראובני – מחליפה את יותם בארי

סדר היום:

1. אישור פרוטוקול ישיבה מס' 6/19 מיום 3/9/19.
2. דו"ח תקציב מול ביצוע 9 חודשים - מציג גלעד.
3. פרויקט החלפה/שדרוג תאורת רחובות.
4. עדכונים.

דיון והחלטות

דיון והחלטות:

1. אישור פרוטוקול ישיבה מס' 5/19 מיום 25/6/19

הפרוטוקול אושר פה אחד

2. דו"ח תקציב מול ביצוע 9 חודשים - מציג גלעד:

- הדו"ח הוצג לוועד (מצ"ב לפרוטוקול).
- ניתן לראות כי הדו"ח מאוזן והיקף ההוצאות מתאים להיקף ההכנסות.
- יתרה בדו"ח של כ- 19 אש"ח הנובעת מאיחור בחיוב עבור מים.
- לא התקיימה הצבעה בסעיף זה

3. פרויקט החלפת תאורת הרחובות בישוב:

- המועצה האיזורית קיימה מכרז להחלפת תאורת הרחובות בתחומי הישובים לתאורת LED חסכונית.
- הפרוייקט יבוצע ע"י הקבלן שזכה במכרז.

סוף בעמוד הבא

במשך פחות מ-3 חודשים השלמנו את השיפוץ הכולל, תוך לחץ אינטנסיבי על איכות ביצוע, עמידה בלוחות זמנים, שמירה על תקציב, והפרעה מינימלית לקהילה.

חושב שביחס לנתוני הפתיחה עמדנו יפה מאד במשימה ובתקציב.

באומרי נתוני פתיחה - מדבר בעיקר על הערכת חסר ראשונית של 20% באומדן המתכנן לעלויות, וסגירת קבלן ותחילת עבודות במרץ במקום בנחת בנובמבר/דצמבר.

בהמשך עת התבהרה העלות הכוללת של הפרוייקט (לאחר תוספות ובהתבהר הבצ"מ) הצלחנו להשלים כבר השנה עבודות פיתוח וגינון והצבת תאורה שאיפשרה רחצה לילית - חושב שזה היה נכון וחשוב גם בהתחשב בלחץ התקציבי שזה יצר.

שמח על הפרוייקט.

ניב ברקן יו"ר - אשדות יעקב איחוד.

תקציב פרויקט שיפוץ הבריכה

תקציב פרויקט שיפוץ בריכה
ש.ב.א

סך	עלות (סל מג"מ)	ביצע	העזת
פיקוד שסוף	2,300,000	2,361,059	אומדן מתוכנן 2,623,000
הססת	75,000	97,096	תאורת רשתצל
תכנן	-		לאנדרשמשלצה
פיקוד-נ פיקוד	50,000	62,010	
ב"מ	75,000		
סך כ	2,500,000	2,520,165	

פרוטוקול ועד מקומי 7/19 מ- 22/10/19

סליחה – אפרים סידון

כשהם גדפו וקיללו אותך, אנחנו שרנו. וכשהתירו את דמך – נופפנו אנו בנרות. הם ציירו אותך כנאצי, או חבוש כפייה – ובתגובה הפרחנו לנו בלונים, בכיכרות. פסקי ההלכה קראו אותך לרצוח, וסטיקרים 'בוגד' ניתלו בכל פינה. וכשהם היכו, חבטו וטילטלו בכח – הגשנו אנו את הלחי השנייה. עכשיו מגלגלים הם, בצביעות עיניים, ומאשימים את השוליים בקול נרגז.

ואנו כבר יודעים הרי, שמרוב שוליים – כבר לא רוצים אצלכם מזמן, את המרכז. לאיזה מן פיוס אתם קוראים ברגש? בין הרוצח לקורבן? בין המוכה לבין מרים היד? נכון, האם הזה אכן חצוי לשניים – אבל הקורבנות תמיד תמיד בצד אחר.

הם מדברים גם על 'חשבון נפש' – ביטוי שמעורר קצת תמהון. הן הגובה בעידודכם הצדקני הגיע – ונפש רבין כבר שילמה את החשבון. אז שבו בשקט! שבו עכשיו בשקט. בלי דמעות תנין ומלל רם וזך.

והמסית בעת ההיא ידום! – ואנו, אנחנו לא נמחול ולא נשכח! סליחה, סליחה מר רבין, מאוהבך. על כי לא ידענו לנהוג כאנשים. ומול כל הצבועים ושאר חיות הטרף, אנחנו התקפלנו ככבשים. ואל מוך ארוןך, בצער ובבכי, בכעס וחימה וביגון עמוק. אני תוהה האם נגזר כך מלמעלה, שצד אחד ירצח וצד שני ישתוק???

נובמבר 1995

• התשלום עבור הפרויקט יעשה למועצה ויגזר מהסכום שנחסך בכל שנה עד להחזרת מלוא העלות. הצעת החלטה:

- א. הועד מאשר עקרונית את הכניסה לפרויקט.
- ב. באחריות מזכיר הועד לוודא כי שכונת ההרחבה כלולה בפרויקט.
- ג. תוכנית סופית כולל היקף התאורה שתוחלף, העלות ותקופת ההחזר תובא לאישור סופי של הועד.

הצעת החלטה אושרה פה אחד

4. עדכונים:

- א. תוכנית שיתוף פעולה בין הועד המקומי והאגש"ח בגינן ותחזוקת החצר נמצאת בעבודה. מטרת התוכנית איגום המשאבים ושיפור השירות לתושבים. עם השלמתה תובא התוכנית לדיון ואישור הועד.
- ב. מפגש עם אדריכל התוכנית לסימון כבישים ותמרור (במימון האג"ק) התקיים בהשתתפות יניב, אריק ראובני, המתכנן וגלעד. המתכנן אמור להגיש תוכנית סופית לאישור.
- ג. האחריות לתחזוקת תאורת הרחובות חזרה לינוסי ב"פ. דיווחים על תקלות יש להעביר ישירות אליו.
- ד. התקיימה ישיבה נוספת עם אשדות מאוחד במטרה לקדם תוכנית לקיום שמירה משותפת בשני הישובים.

ה. המועצה התחייבה להשלים על חשבונה את הטיפול בניקוז הכניסה ודרך "נוף אשדות" וכן את תיקון תקלת התאורה הנובעת מניסיון לפתור את בעיית הניקוז. הנושא מטופל ע"י ענבל אגוזי מטעם המועצה. אנחנו מפעילים לחץ להשלמת הטיפול לפני החורף.

5. נושאים נוספים שהועלו ע"י החברים:

- מבקשים לטפל בתקלות במגרש המשחקים - יבוצע באחריות גלעד.
- יש לבדוק נזק לרחוב בו מתבצעות עבודות בניה של נעמה בריל - יבוצע באחריות גלעד.

ניב ליז - גלעד גורן

סיכום מועצת חינוך 27/10/19

- הועלה לארבעה מספר המדריכים העובדים באופן מלא במהלך הפעילות של הבית הכולל. נוסף לכך, יש תגבור של נערים ונערות מהנעורים.

- העומס בבית הילדים לא אחיד במהלך ימי השבוע (חוגים, שעות סיום שונות בבית הספר). במיפוי שנעשה נמצא שיום חמישי הוא העמוס ביותר. לכן מתקיימים במקביל לפעילות בבית הילדים עוד שני חוגים (המתקיימים מחוץ לבית הכולל), חוג יצירה וחוג משחקי כדור וחוף.

- בהמשך השנה תוצג תוכנית להוספת בית נוסף בשכבות א' עד ו' (לשנת הלימודים תשפ"א) כולל העלויות הכלכליות הנלוות לכך.

3. נושא לדיון – סגירת ההרשמה לבית כולל צפצפה והשכבה הצעירה (שכבת ז').

עלה הצורך לסגור השנה את ההרשמה לקבוצות גיל אלו בשל כמות הילדים הגבוהה. כמו כן עלה לדיון האם להקדים את תאריך הרישום הסופי לבתי הילדים במהלך השנה. הדיון לא הסתיים ולא התקבלו החלטות. הדיון יימשך במפגש מועצת החינוך הבאה.

4. הצגת תכנית העבודה השנתית של מועצת החינוך לא נדון (יידון בהמשך).

גדי נחום - יו"ר מועצת החינוך

נוכחים: נילי ארזי, ראלי ראובני, מיכל פרידה, שלומי הינדי. גלעד גורן, איתי ניר אמנון אביגדור, ורד כהן גדי נחום.

חסרים: אלון גלבווע, לילך אזבל (א. מאוחד)

1. פתיחת שנה במערכת החינוך החברתי ובגיל הרך.

אשדוטף (ורד):

- השנה במערכת הגיל הרך התחילה בצורה טובה.

- הוצגה סקירת מספרי ילדים במערכת (פירוט פורסם להורי המערכת).

- יש ירידה (צפויה) במספרי הילדים בגיל הרך וכך עולה הצורך בהתמודדות אתגר האיזון התקציבי.

חינוך חברתי (אמנון):

- השנה במערכת החינוך החברתי התחילה בצורה טובה.

- שינויים בכוח אדם בהדרכה -

קרן אלטר בבית כולל "אלה" סיימה עבודתה (מתוכנן עקב שליחות).

מדריכת הנעורים שהתחילה עבודתה לפני כחודשיים הודיעה על סיום עבודתה, נמצאים בתהליך חיפוש מדריך/ה חדש/ה.

- פעילות נוער עובד ולומד, יש הצלחה בגיוס מדריכים צעירים (11 מדצייס + 2 מדריכות שכבה, משציו"ת).

בסוכות יצאו לטיול הנעור העובד והלומד 47 חניכים (מתוך 78 הרשומים בבית הכולל צפצפה).

- הוצגה סקירה של מספרי הילדים בכל בית, סך הכל 257 ילדים במערכת.

- הוצג נושא נהלי בטיחות (בעיקר בטיולי אופניים), ייכתב נוהל בטיחות עליו המדריכים

יקפידו לפני כל יציאה לטיול.

2. מענה לפעילות בבית כולל צפצפה (ד-ו):

- נרשמו לבית 78 ילדים.

<p>בפעוטון נרקיס 18 ילדים, את הבית מובילה אדווה וקנין ולצידה חן שעיו וספיר מידלר. השבוע מצטרפת לצוות תמי שמואל מבית שאן ותמלא את מקום הצוות הקבוע בימים החופשיים שלהן. ליאורה ניב תמשיך ותתגבר גם בנרקיס וגם בגן רימון.</p> <p>בגן רימון 15 ילדים, הגננת רויטל אלוני עובדת יחד עם סיגלית עבו ושחר כהן. הגננת המשלימה קלרית חליווה. בהמשך השנה יחזרו מחופשת לידה הסייעת שלי ולינעמת-סיבוני (בינואר) והגננת רותם איתן (במרץ) ונידרש להתאמת כח האדם.</p> <p>בגן תאנה 28 ילדים, הגננת אפרת קרמר-שטיין עובדת יחד עם שני אסייג, חלי אלטר, שובל ממך והמחליפה חנה גוטמן. הגננת המשלימה- מעיין ואקנין יצאה בימים אלו לחופשת טרום לידה ומי שתחליף אותה היא גננת בשם צליל אזערי. צליל אמא לשתי בנות, מתגוררת בטבריה ותתחיל את עבודתה ביום שלישי הקרוב. אפרת תכניס את צליל לעבודה ואני מאחלת לה קליטה נעימה. מעיין בתיאום עם אפרת תבוא להיפרד מהילדים בקרוב.</p> <p>בגן גפן 25 ילדים, הגננת רבקה קליין עובדת יחד עם עדנה חלף, אסתר הראל, דנה פרישקולניק והשבוע תצטרף ותחזור אלינו כמחליפה עמית רחמין, סטודנטית שעבדה במערכת בשנה שעברה. עלית גומפל הגננת המשלימה סיימה את עבודתה אצלנו ובמקומה נכנסה דניאל לתקופה קצרה ואחריה תצטרף אלינו לסלי עד סוף השנה.</p> <p>כפי שאפשר להתרשם, המערכת עובדת יפה. האוירה טובה ואנחנו בונים תוכניות ורוקמים חלומות.</p> <ul style="list-style-type: none"> • הגנים הבוגרים (גפן ותאנה) יתחילו בקרוב לפעול יום בשבוע בפיקוס. המקום מתהווה ואנחנו בודקים ומתאימים אותו לצורכי הילדים, הפרוייקט מתקדם בזכותו ובניצוחו של עומרי מנטל ובתמיכה ראשונית של קהילת אשדות יעקב איחוד. <p>סוף בעמוד הבא</p>	<p>"אם בחרף סוערת הרוח אם בקיץ לוחט השרב בפרדס מנמנם התפוח ובכרם ישן הענב-</p> <p>אל נשכח, אל נשכח, אל נשכח את הצחוק, אם גם רב האבק בדרךכם. מתקתק השעון וזז המחוג וחלפות ועוברות השנים.</p> <p>אם תבל רעבה היא ללחם ובים עיד שטות אגיות, בל נשב, בל נשב, נטה נשכם ונדליק זיק תקוה בלבבות."</p> <p>(אברהם (בומי) תורן)</p> <p>ימי הסתיו וראשית החורף כבר בפתח. בכל הבתים נכנסים לשגרה וישנה אוירה טובה ועשייה ברוכה.</p> <p>בבית התינוקות פתחנו את השנה עם 6 ילדים, הקבוצה גדלה ובסוף חודש זה יהיו כבר 10 ילדים. בהמשך צפויים להיקלט ילדים נוספים כאשר הקליטה האחרונה לשנה זו תהיה בחודש מרץ. שרונה סוויסה מובילה את הבית ואליה מצטרפת השבוע סייעת בשם סיגל יונה ממנחמיה, בעלת ניסיון בעבודה עם תינוקות במעונות יום. בצוות ממשיכות שלווה ברזני כמטפלת קבועה, ומחליפה שרי לוי.</p> <p>בפעוטון תמר 15 ילדים, את הבית מובילה אושרת יעיש כשלצידה אפרת מזרחי ומראדי סביח והמחליפה שלהן, שרי לוי. אפרת ברזני שתיגברה את הצוות מתחילת השנה ביקשה לסיים את עבודתה לקראת גיוסה הקרוב לצהל. תודה לאפרת ושיהיה לך שירות קל ומספק.</p>
---	---

אשדוטף - סוף

משתחררים מצה"ל

גל פלג

תו איתן

גאים בכס ומצדיעים....

שיהיה בצלחה במסלול החדש ....

תכבשו את העולם

תיקחו את התקופה כחוויה מעצימה

והכי חשוב, שמרו על עצמכם

מחכים לכם בבית,

דור צעיר

קהילת אשדות יעקב איחוד

- בהמשך נתגייס כולנו, הורים וילדים, ננקה, נסדר ונצבע את המקום כך שיהיה מזמין ונעים לכולם.

ביום שישי האחרון, בשעה 5:30 בבוקר המקום המה ילדים והורים שהגיעו עם תרמוסים ועוגיות לצפות בזריחת השמש כחלק מלימוד סיפור בריאת העולם בגנים. הייתה חוויה מיוחדת במינה והלוואי ותהפוך למסורת. מוזמנים לראות תמונות בדף הפייסבוק של 'אשדוטף'.

- חצרות הגנים והפעוטונים ישמחו להתחדש בגרוטאות, אם יש לכם חפצים גדולים (סוגי ריהוט שונים), מזרונים, בדים וכדומה, נשמח לקבלם אלינו.

- צהרונים/החזרי תמי"ת- לצערנו החזרי הכספים להורים מתעכבים. בהיעדר ממשלה המשרדים מתפקדים בצורה חלקית. ברגע שנקבל אישורים ניידע אותכם ונצפה לקבל החזרים רטרואקטיבית.

מאחלת לנו המשך עשייה ברוכה בכל עונות השנה

ורד כהן – מנהלת 'אשדוטף'

סוכות תש"ף - סיכום

התפזרו או עזבו. הפלא שבו צוות חג מתכנס מבעוד מועד, מתכנן, פונה לאנשים, הוגה רעיונות משנה ומתלהב לא תמיד מתרחש. תפאורות ענק שהכין אריק קורן, בדי סטן נפלאים שנפרשו בפורים, תפאורות שהוכנו לראש השנה נותרו ללא שימוש, התבלו והושלכו.

איך שומרים על מסורות ובכל זאת מחדשים? איך יוצרים אווירה לפני החג ומצליחים ליצור תודעה שכדאי להגיע אליו? חשבתי שהדה מצאה את נוסחת הקסם וצריך לסייע לה לשמור על המרשם. **דורה זקצר** ז"ל הראתה לי את הדרך בקשריה הענפים ידעה לסלק התנגדויות, לגייס אנשים לשכנע מקבלי החלטות ולהפעיל עבודת צוות. תפקיד רכז החג דומה במשהו ל"מערכת ההפעלה" במחשב. אל יקל הדבר בעיניכם, ביל גייטס התחיל את דרכה של חברת מייקרוסופט, שעתה גם בני הצעיר נמנה עם עובדיה, עם מערכת הפעלה דוס. בעזרת מערכת הפעלה זו יצר את האימפריה הנוכחית חולשת על מאות אלפי עובדים ומשפיעה על מרבית תושבי תבל. מערכת ההפעלה מתאמת את פעולתם של כל רכיבי המחשב: הזיכרונות, יחידת העיבוד המרכזית, המסך המקלדת העכבר ורכיבים נוספים. תאום שכזה נדרש לא רק במחשב אלא גם בין חברי הקיבוץ, שלכל אחד מהם סדרי עדיפות ואילוצים שונים ולפתע צריך להתגייס לקראת מועד מוגדר וחשוב.

הימים חולפים הקיבוץ השתנה מרבית חברי הועדה התחלפו, אך עדיין הקסם של חג סוכות לא פג. המסע שאליו יצאו בני ישראל לפי למעלה משלושת אלפים שנה, ונמשך כארבעים שנה עדיין הצליח לדבר אלינו כאן באשדות. הצלחנו לבטא בדרך משלנו את הפלא שבו בית ארעי, הסוכה, שהיה עד

סוף בעמוד הבא

לפני 48 שנים בסוכות תשל"ב (1971) כתב אבי ישעיהו פונדק ז"ל את התרשמותו מערב חג סוכות שהפיקה **דה אורן** ז"ל. "מסיבת סוכות האחרונה עוררה התרגשות כללית בקרב ציבורנו, בזכות אופי חגיגת החג... זיק והד לעליזות ומשובת-עם, של שמחה קדומה זו, תוך שלל אורות וגוונים, אשר הבזיקו לעיננו בדשא הצפוני בליל החג השנה... חגיגה זו הוכיחה, כי היא יכולה לשמש דגם ויסוד לחגיגות סוכות...". בחגיגה ההיא עדיין שרתתי בצבא ולא הייתי בקיבוץ. שנתיים לאחר מכן כבר הייתי רכז תרבות ומעורב בהכנת החג. נטעה בי אז התחושה שערב סוכות הוא ערב מיוחד שצריך לשמור עליו. זאת חרף האתגר שבעבודה עם אדם יצירתי כהדה אורן, שלא חדלה לשפר ולשנות את יצירתה כל הזמן. הבעיה הייתה שתמיד כל רעיון מבריק שהדה הגתה, דרש: משאבים, גיוס אנשים וציוד, ותמיד נוצר תוך לחץ זמן והשתנה והתפתח עד ערב החג.

כך בגיל צעיר יחסית החלטתי לסייע בשמירת חג סוכות בנוסח הדה, המשלב קטעי מסורת, ריקודים ושירה בהובלתה של שרה'לה ברוכת הכישרונות. כרכו תרבות ראיתי אז עד כמה הדברים תלויים ברצונם הטוב של אנשים, עד כמה גיוס אנשים רבים דורש מאמצי שכנוע וכמה קל לוותר כאשר לאנשים לא מתחשק להגיע לחזרות, לקרוא בהטעמה, להכין קישוטים לסוכה וכיו"ב. במחסן תרבות נותרו שרידים למעצבה מחגים ואירועים שונים שהיו בקיבוצנו וחלפו לבלי שוב, כאשר מוביל החג וצוותו

סוכות תש"ף - סוף

יומיים לפני ערב החג על הריקודים בלבד; השנייה חזרת רצף, יום לפני החג. בשתי החזרות ריקוד הערבה חסר. האם לראשונה בתולדות החג לא יהיה ייצוג למין ש"אין בו טעם ואין בו ריח"?

לאחר ערב החג, ברכה אמרה ש-"היה מושלם". באורח פלא גם ריקוד הערבה היה מוכן. הצרות והקשיים היו רק המבוא לערב החג. תודות לרבים שהיו שותפים להצלחה – הקריינים, הרוקדים, מובילות הריקודים ובראשן מייגן, הזמרים והחברים מכישורית. בסיום הערב הכרזתי על "העברת השרביט" ובקשתי מתנדבים. לשמחתי נענו לאתגר עוד באותו ערב שני חברים: גל מלמוד וסער עידו. יש לקוות שיחד עמם יישארו עוד חברי צוות ותיקים לשמור על הגחלת. כך שהחג יוסיף להתקיים בדרכו המיוחדת, תוך הכנסת שינויים וחידושים, אך גם תוך שמירה על מסורת המאפשרת את התרחשותו לאורך שנים רבות בקיבוצנו.

דודו פונדק

לשינוי הקסום שבו קבוצת אנשים ההופכת מעדר עבדים ללוחמים. כשם שמערכות ההפעלה משתנות במשך הדורות, "דוס" הוחלפה ב"חלונות" ונוספה "אנדרואיד", כך גם צוות סוכות היה צריך להתאים את עצמו לשינויים. בתחילה הותאמה העבודה לרצונותיה של הדה, ולאחר מכן כאשר נפרדו מהדה היה צורך לבחור בדרכים חדשות. הדה החלה במופע שהתרחש על חמש במות ועל עצים סביב הדשא – ימה וקדמה צפונה ונגבה. עם שנים הצטמצם מספר הבמות בתחילה לשלוש ובהמשך נותרנו עם במה מרכזית אחת. במה שעליה עלו וירדו במהלך הערב למעלה ממאה חברי קיבוץ תושביו וילדיו.

לקראת שנת השבעים החלטתי לסיים את ההבטחה, שלקחתי על עצמי בראשית שנות העשרים לחיי. במרבית השנים היו בצוות מספר אנשים שאפשרו את קיום החג בראשם שרה'יה שרון בהובלת הערב, נועם שוחט ומשפחתו, אשר על ההגברה והתאורה, יונתן אלטר שהזמין אושפיזין, הלן בן-נאים ומיכל פרידר שתאמו את הריקודים ועוד רבים וטובים, בזכותם הצלחנו לקיים את ערב חג הסוכות בהשתתפות קהל גדול של חברי הקיבוץ ואורחים. השנה, כאילו בשל פרישתי הצפויה, הכנת החג הייתה כרוכה בהתגברות על קשיים רבים יותר: חלק מחברי הצוות הקבוע בקשו "שחרור" בשל עומסים, היה קושי גדול יותר לגייס את קבוצות הריקוד, הקריינים התחלפו מספר פעמים בימים שלפני החג, בדשא שבו נערך האירוע התגלו בורות עמוקים שהיה צריך לסתום... משהו בזרימה הכוללת חרק יותר מאשר בשנים עברו. ברכה רעייתי ניסתה לעודד. ברגע האחרון נמצאו שני קריינים צעירים ומבטיחים, אך עדיין חסר ריקוד הערבה של חברת הילדים. לאור מסקנות משנים עברו, קיימנו שתי חזרות: האחת

ארכיון אשדות יעקב איחוד

יום שחור לקיבוץ גשר

כולי רוננת, הגעתי לגשר: לכל הקיבוץ אעניק משפע המתנות שהבאתי מעין-חרוד לקיבוץ גשר. מינחת האחות הבכירה לאחותה הקיבוצית הצעירה! ואילו את עציץ-הברוש אטע ליד הברז – מקום שם שפע מים הולך לאיבוד, ללא תועלת כלשהי.

אך מה זה? אין איש בחדרים: לא אצלי, ולא אצל השכנה. דוממת, ריקה, החצר.

עם מטען-העושר שלי פונה אני איפוא, לחדר-האוכל, אך גם כאן אין איש. חדר האוכל ריק ושרוי בדממה. שניים-שלושה חברים יושבים קדורנית, וגביהם אל השולחנות השוממים.

השולחות סדורים וערוכים, כרגיל, לקראת ארוחת-הצהריים, אך הפעם עומדים הם ריקים-פנויים. אין יושב, ואין אוכל. פה ושם עומדת צלחת ומנת-האוכל כבר בתוך הצלחת, אך ניכר כי לאחר כמה טעימות מן המנה חדלו לפתע מאכול, נטשו משום-מה את המנה ופינו את המקום אצל השולחן. קרה כאן מה, אך מה קרה?... מה גרם לדממה הזאת שירדה על המקום: כל תנועה חדלה כאן, כפי הנראה, לפתע... חשרת-אסון אפפה את הכל.

מה קרה?... פונה אני אל אחד היושבים הספורים. לשמע התשובה נפל לבי בקרבי:

- אחד החברים טבע זה עתה בירדן...

היה זה חבר חדש – כותבת אני במכתב לכסניצ'קה, בתי. רק חודש ימים היה במקום. הרבה השתדלויות השתדל, בטרם בואו הנה, כי דווקא הנה, לגשר, ישלחוהו! לפני כן, שהה כבר שהייות קצרות במקומות שונים בקיבוץ, שהה שהיית-ארעי ואף עבד, אך מחוז חפצו היה קיבוץ גשר. כשבועיים לפני בואו למקום הגיעה הנה נערה אותה אהב, והיה ברצונם להתחיל לבנות חיים ביחד, במקום הזה. ביום האסון הלך מהעבודה ולפתע עלה בו החשק לרחוץ בשרו בנהר: יש שם חורשת אקליפטוסים ורב הפיתוח לשבת בחיק צלליה

המשך בעמוד הבא

להלן כתבה של כסניה פמפילובה זילברברג על חווייתה בגשר במאי 1932. רות בקי-קולודני כינתה את כסניה "רות המואביה החדשה". כסניה היתה נוצרייה שנישאה למהפכן יהודי רוסי בשם לב זילברברג. לב הוצא להורג על ידי שלטון הצאר לאחר שנתפס והורשע כחתרן שביקש לבצע פיגועים נגד אישי המשטר הצארי. כסניה היתה ידידתו של פנחס רוטנברג וביקרה באזור נהריים ושהתה כ-45 ימים בגשר ודלהמיה. לכסניה ולב נולדה בת ששמה היה כסניוצ'קה. אביה ראה את בתו פעם אחת בלבד. לימים כסניוצ'קה נישאה לאחיו של אנצו סירני.

נאמר כשכסניה הלכה ברגל יחפה מגשר לעין חרוד מכיוון שהיא "דורכת על אדמת הקודש". כסניה הייתה חברת קיבוץ נען ושם חייתה עד סוף ימיה. יש לא מעט חומר עליה באינטרנט.

סגנון כתיבתה המרתק והפיוטי, הבחנותיה העמוקות לגבי התנהגות בני אדם והחברה, והעובדה שהאירוע שהיא כותבת עליו מתרחש בגשר הישנה הניעוני לשתף את הציבור בדבריה. הדברים הללו לקוחים מספרה "על כנפי האהבה", ספר העוסק במסעותיה בארץ ישראל.

תודה לאירית גל על הקלדת הכתבה.

שאוּל ינאי

בארכיון - המשך...

האישית שלו. פנים חמורים, קודרים. דממה מוחלטת.

משעינה פניה – המעווים-יגון עד לאין-הכר – על ברכיה, יושבת על גזע אחד העצים ונמוגה בבכי, אשתו רכת-השנים של הטובע. כבר אזלו דמעוניה ועוד בכיה המר אינו פוסק, הרופא, ואף החברים, יודעים, כי זה כבר אחרי הכל, ובכל זאת, ממשיכים עוד במשך 3 שעות את הנסיונות להחזיר למת את הנשימה.

לבסוף קם הרופא ממקומו וניגש אל הנערה: 'עשינו הכל, כל הנחוץ והאפשרי, אולם..'. הרופא עושה תנועת-יאוש בידיו ונאלם דום.

דמומים ורציניים מתחילים החברים לטפל בחברם כבבר-מינו. מיישרים את ידיו ואת רגליו, אחד החברים עולה על סוס בלתי-מאוכף ומפליג בדהרה מהירה למשק, וחוזר מיד וסדין נקי בידיו. עוטפים את גופת המת בסדין.

כאילו מתוך עולם אחר מופיעה מיד המשטרה ורופא מטעם הרשות עמה. מקיימים את כל פרטי-הרישמיות. ההתנגדות הנמרצת של החברים מנעה את נתיחת הגופה. על כפיים, בתהלוכה איטית, כשרשרת צללים-נעים, אפופי כאב ואימה – מביאים את הנפטר למשק. בחדר-הקריאה, במרכזו של החדר, עמדה כבר מוכנה מיטה עליה הניחו את הטבוע וכיסוהו בסדין ובשמיכה. כל אותו יום וכל הליל שלאחריו ישבו חברים, במשמרות מתחלפות, ליד מיטת הטבוע.

המשך בעמוד הבא

עם הוודע דבר המוות כובתה מיד האש במטבח. נלקחו לאי-שם הפרחים מחדר-האוכל. כלי-האכילה פונו מהשולחנות עם דברי-המזון שהובאו לארוחת-הצהריים. לא בישלו ולא הגישו – לא ארוחת-צהריים ולא ארוחת-ערב. לא צלצלו בפעמון. כל עבודה במשק פסקה. פסקו השיחות ואף קול לא נשמע ברמה. צללי-אנשים היו מתהלכים

המשך בעמוד הבא

ולפוש מהחום הלוהט. ואכן, מרובים הם המתרחצים במקום ההוא. יש מקומות בהר צר למדי הוא הירדן: לא מרחב של אפיק ואף לא זרם אדירים מרתיע, ונראה כי זהו אתר בטוח בהחלט לרחיצה. למעשה, בכל אתר ואתר אורבת הסכנה למתרחץ בירדן, כי יש וערוצו שוקע לפתע 'ללא כל התרעה', שוקע למעמקים גדולים מאד, עם זרמים תחתיים מהירים ביותר, שאין הם ניכרים כלל על פני המים. כאילו היו שם מארבים סמויים ובהם, להוותו, השוחה בתום ובבטחון נלכד במפתיע. ככה קרה האסון גם הפעם עם החבר הזה, המסכן! – או שהחליק לפתע, מעד ונפל ונבלע... או שעשה צעד בלתי-זהיר אל התהום האורבת והחל טובע. סברות מסברות שונות ומה התועלת בהן?!

עוד חבר היה עמו, באותו מעמד על החוף, אך כמוהו, כקרוב, לא ידע לשחות. עוד זה שעל החוף במבוכת-חרדה ולא ידע מה לעשות – והבחור שבמים פער פיו לרווחה, צלל ונעלם בתוך התהום. בו ברגע הרים הבחור שעל החוף קול צעקה. לשמע קול-הבהלה נזעקו במהרה חברים ובאו במרוצה למקום: היה זה עם ראשית ארוחת-הצהריים. מיד סידרו שרשרת חיה בתוך המים והיו צוללים עד לתחתית הנהר וחותרים למצאו. חשבו, כי נגרף קדימה בעוצמת הזרם העז. אך הבחור צלל כאבן למטה, עד לתחתית.

עשרים וחמש דקות לאחר שטבע מצאוהו. היה כבר ללא-נשימה, כמובן... נתברר, כי היה זה מוות מידי, כי החול והמים חדרו מיד לתוך צינורות הנשימה ולריאות.

מחריד היה המראה: בו במקום, מתחת לעצי האקליפטוס החלו לטפל בו בהנשמה מלאכותית. הגיע הרופא, ניסו חמצן, קמפור. הנשמה מלאכותית ממושכת, מאמצים לא-נלאים של החברים.

על גזעו של עץ כרות יושב הרופא, נותן מבט נואש במעשי-החברים. על פני כל שטח החורשה פזורים, בישיבה ובעמידה, החברים – כל אחד מתייחד עם עצמו, עם התוגה

בארכיון - המשך...

מבלי להשמיע קול, מורידים את הארון לתוך הקבר. כמה חברים הקדימו וירדו לתוך הבור והם מקבלים עתה את הארון לתוך כפות-ידיהם המושטות, כאילו היה זה ילד, המצפה לתפנוק. בתנועה של רוך ועדנה מציבים את הארון בתחתית הבור, שתהא לו מנוחה נכונה ומקיפים אותו סביב באבנים מסותתות.

ברד-אדמה, ברגבים, בפירור, בתחוח, מתחיל יורד על מכסה-הארון, עוד ועוד אדמה – והקבר מלא עד גדותיו. ועוד הוסיפו אבנים כתלולית מעל לקבר.

במבט של טירוף בעיניים צופה במעשה הנערה: 'דקה, עוד דקה, אנא...' עולה התחינה מגרונה בגניחה. ניצבת היא מול פתחו של הקבר, משעינה כתפה על גב אחיו שהגיע לגשר להלוויה, והוא ניצב תקוע על עמדו כגוש-אבן, רגליו פשוקות ושתי זרועותיו תלויות לו מצדדיו, כנטולות-חיים. אך זה עתה הגיע לארץ...

מבלי להוציא הגה נוטלים את הנערה מתחת לזרועותיה ומובילים אותה הצידה. לוקחים אותה בחזרה אל ביתם הקודם – אל הקבוצה, אשר שם חיה זמן רב עד שבאה להצטרף אל אהוב-נפשה בגשר. אנו כולנו, המלווים, יוצאים מכאן ברגל לדגניה, שם מחכה לנו מכונית לקחתנו בחזרה לגשר.

כל מבצע הלוויה הוצא אל הפועל בידי החברים עצמם – הכל! והכל תוך גילוי של רצינות וחוש-מידה – על אף עוצם הכאב העצור. והכל רווי אהבה עמוקה, ללא מלים.

כאן אין מלים! במקום המלה בא כאן המעשה. בחוש בלתי-מודע קבע הקולקטיב את הריתמוס של המעשה, כאשר בתאום מופתי דופק הלב הימקובץ של הכלל. בכדי להבין את עומק-הרצינות של החיים האלה צריך לחזות בס דווקא ביום-תוגה!

סוף בעמוד הבא

דוממים, או שהיו מדברים זה אל זה בלחישת. רווית-אימה היתה השתיקה המוחלטת הזאת. רק בבוקרו של היום השני נשמעו אילו נקישות זעירות, עמומות, של פטיש. החברים הכינו ארון-מתים לחברם...

בבד שחור נעטף ארון-המת ומעל לשחור הדגל האדום של גשר. הגוף הונח בארון ועל מכסהו שמו זר-פרחים גדול, כולו שושנים אדומות ועלי-דפנה, מחוברים יחד בסרט שחור. את הארון הניחו על מכונית-משא והסיעוהו בכיוון לכנרת.

קבוצת חברים ראשונה יצאה לכנרת כשעה לפני צאת מסע-ההלוויה. בבית-הקברות של כנרת, ממש לחופו של הים – קברות-אבן של חברים. ביניהם קברה של רחל בלובשטיין, המשוררת, גאוותה הלאומית של ארץ-ישראל. בתוך הסלע הזה חוצבים את הקבר הטרי – חברים חוצבים לחברם, לבשר מבשרם. באהבה, בקפידה מעולה – על כל פרט ותג.

שחום, כולו שרירים, מניף זקצר את הכפיה הערבית, החבושה לראשו – מניף מעל לראש את קורנס-הברזל הכבד וזה נופל על זיז-סלע ומפורר אותו לשברים: ללא המאמץ העצום הזה אי-אפשר היה לפנות את השטח הדרוש בשביל הקבר. אהה, אבנים, אבנים על גבי אבנים... וכבר נכרה הקבר, והוא עמוק ומרווח כחדר. תמה העבודה. עתה הולכים מפה כולם ביחד, צועדים תחת חופת-השמש הלוהטת, לקראת תהלוכת ההלוויה.

מכונית-המשא מגיעה ונעצרת. כחומה חיה מקיפים החברים את המכונית. פותחים את דפנותיה ובקצב איטי, כשהארון ניצב עתה על גבי כן-משאית פתוח, מסיעים אותו הלאה. נעצרים שוב. עתה מורידים את הארון מהמשאית, חברים מעמיסים אותו על כתפיהם והולכים אל הקבר. זמן רב נמשכת ההליכה, מפעם לפעם מחליפים נושאי-הארון האחד את השני – האחד משחרר את שכמו וללא הגה מושיט החבר האחר את כתפו אל תחת המשא הכבד, נחלתו היקרה של הכלל.

בארכיון - המשך...

נר נשמה חודש נובמבר

כ"ד חשון תש"ב	14.11.1941	פישל	פדלוצקי
ג' כסלו תשנ"ג	12.11.1942	גולדה	לייבוביץ
ה' חשון תשי"ב	4.11.1951	יצחק	ענבי
ט"ז כסלו תשי"ז	20.11.1956	זאב	קרפ
י"ח כסלו תשי"ז	22.11.1956	יחיאל	שוורץ
ב' כסלו תשכ"ז	15.11.1966	מרים	לפקוביץ
ב' כסלו תשל"א	12.11.1969	אריה	ניב
י"ח כסלו תשל"ל	28.11.1969	טל	פלג
י"ט חשון תשל"א	18.11.1970	משה	ברקאי
ט' כסלו תשל"ב	27.11.1971	שמעון	וולודרסקי
י"ב כסלו תשל"ג	12.11.1972	משה	גור
כ"ז חשון תשמ"ג	8.11.1982	יעקב	זק
ח' כסלו תשמ"ג	24.11.1982	אורי	מלמוד
כ"ו חשון תשמ"ט	6.11.1988	אבישלום	שניפר
י"ח חשון תשנ"ו	10.11.1995	שמעון	וקנין
כ"ט חשון תשנ"ז	12.11.1996	ציפורה	בן-יהודה
ה' כסלו תשנ"ז	16.11.1996	איילה	שפירא
ט' כסלו תשנ"ט	28.11.1998	נחום	שיפר
ט"ו כסלו תשס"ב	30.11.2001	דוד	פרצ'יק
ד' כסלו תשס"ה	17.11.2004	צבי	פז
ו' כסלו תשע"ו	18.11.2015	שרה	קפלן
י"א חשון תשע"ז	12.11.2016	משה	אריאלי
ג' כסלו תשע"ט	11.11.2018	הדסה	אלטר

לעת-ערב נוקה חדר-המת וחוטא. לאט-לאט ובהדרגה החלו החיים להכנס למסלולם הרגיל. אך בתוכי-תוכו חוזר כל אחד מהחברים אל עניין המוות הזה, בידעו כי גם אותו עלול הוא להשיג בכל עת. כדור תועה של ערבי עלול להשיגך לפתע, מאחורי גבך. כולם יודעים זאת, אך אף אחד אינו נותן דעתו על-כך.

אכן, לא אחת חזיתי כבר בחיי בהלוויות מתים. אך לוויה כמו זאת, על הרצינות העמוקה והרוויה שלה, על מידת ההשתקעות המרוכזת של כל האנשים בחוויית ההתייחדות עם הרגע הכאוב, הטרגי – לוויה כזאת, דומה שטרם ראיתי מעודי! ודומתני, כי הסיבה לאותה תופעה מיוחדת במינה, בה נתקלתי כאן, היא: שהכל-הכל, החל מהחיפושים הנואשים אחר גופת הטובע, ועד להטלת גוש-האבן האחרון על קברו – כל העמל הזה והטורח, כל השקעת הצער והדווי שליוו את המעשה לפרטיו, כל זה בידי החברים, ובידי החברים-בלבד, נעשה.

פרטים על כל אחד מהנפטרים ניתן לקרוא
באתר ההנצחה של אשדות איחוד
באינטרנט

'תרבותניקית ברמ"ח איבריה

מתכוונת לבנות צוות מוביל שיסייע לי לקבל החלטות ולתכנן דברים מראש. עדיין לא ישבתי על חלוקת תקציב פרטנית, אבל אין לי ספק שעם המעט שיש - ננצח. אני מזמינה חברות וחברים להצטרף לצוותים השונים ולתרום. חנוכה כבר באופק.

'תרבות בעיניי', מסכמת מאיה 'הוא לב פועם מאד משמעותי שצריך לנהל נכון ולבנות נכון על מנת להגיע לרמת מעורבות מירבית, וזאת האמצעות מיפוי של כלל הצרכים. כדי שזה יקרה אצטרך להדביק בהתלהבות שלי גם אחרים. כבר בימים אלה אני מקבלת רוח גבית אוהדת מאד של אנשים שהציעו עצמם לקחת משימות תרבותיות, וזה מרגש אותי מאד'.

גילוי נאות: כעורך, ביקשתי לראיין גם את המנהלת היוצאת **אתי דוד** לשמוע ממנה מילות סיכום, אולי כמה טיפים למנהלת הנכנסת, אלא שזו בחרה שלא להגיב. בהצלחה לאתי בהמשך דרכה.

אבנרון

בימים אלה התבשרה **מאיה אלתר** (אשתו של ענבר) שנבחרה להיות מנהלת התרבות (בחצי משרה) מטעם האגודה הקהילתית 'נוף אשדות' (במקום אתי דוד שסיימה) והיא חדורת תחושת שליחות לקראת המשימות המורכבות שעומדות בפניה.

מאיה אלתר (דורזיה במקור, בת לאב ממוצא סורי ואם ממוצא גרמני) גדלה בזכרון יעקב (הקרואה כמו אשדות על שם יעקב גיימס דה רוטשילד...) ומזה כעשור מתגוררת באשדות כאן בנתה את ביתה ברחוב גולן שבהרחבה. מאיה וענבר הם הורים לבת (גיא) ושני בנים (אגס ונוה). חמש שנים היא עובדת במכללה האקדמית 'כנרת' כמנהלת שיווק לימודי החוץ של המכללה. היא בעלת תואר ראשון במדעי ההתנהגות בתוספת קורסים והכשרות שונות שעברה. "כשהתלבטנו, ענבר ואני איפה לגור", היא מספרת, "הגדרנו לעצמנו שאנו רוצים לחיות בישוב קהילתי, בעיקר בגלל חינוך ותרבות, שבעינינו הן שתי אבני יסוד, ואכן לאורך השנים שלי כאן הרביתי להתנדב. "תרבות ביישוב קהילתי", מגבשת מאיה את משנתה, "היא אבן יסוד מרכזית מאד שיוצרת אווירה, לכידות וגיבוש של כל חלקי היישוב למארג אחד". היא עצמה מקורבת מאד לעולם התרבותי של אשדות, היות ולאורך שנותיה כאן נטלה על כתפיה לא מעט משימות, בהן הפקת ארועים, חגים ופעילויות אחרות, ועשתה זאת בהצלחה לא מבוטלת, ומהמקום המשתף הזה בחרה להגיש את מועמדותה לתפקיד.

מאיה: מבחינת תחומי העניין והפעילות התרבותית לגווייה: חגים, טיולים, הצגות וכו', אנסה ואשאף להגיע לכלל שכבות האוכלוסיה בקיבוץ. אזור פעילויות מעניינות, מאתגרות ואיכותיות, במטרה לגבש את כל רבדי הקהילה, תוך אוירה כיפית ואינטימית. התפקיד פותח בפני דלת לתרום לעצמי ולחברה שבה אני חיה, וזה אתגר גדול מאד עבורי. בשלב ראשון אני

זהירות כלבים נושכים

זהירות, בעלי כלבים שלא משגיחים על כלביהם

במשדר הבריאות וגם במשטרה או בבית המשפט. בלי איום ממשי על בעלי הכלבים לא ניתן יהיה להגיע לשינוי אמיתי בדפוס ההתנהגות.

4. **מנגנון טיפול "קהילתי"** - המרכיב האחרון בטיפול הוא הטיפול "הלא פורמלי" במסגרתו פועל ישראל ברקאי וצוות איכות חיים מול בעלי הכלבים. אני בהחלט חושב שמן הראוי לחזק ולהרחיב את הצוות כך שיוכל לתת מענה רחב יותר למקרים מסוג זה.

מאחל לאביך בריאות שלמה.

בברכה, גלעד גורן- מנהל קהילה
אגודה קהילתית- מתיישבי אשדות יעקב איחוד

תשובת מזכיר הקיבוץ

שלום עילית

כפי שתוכלי לראות מהמסכים המצורפים (מפורסמים בהמשך עלון זה).

האחריות על נושא כלבים בחצר היא בידי המועצה האזורית. הם יודעים לתת קנסות ועונשים

אנחנו לא יכולים לעשות שום דבר מלבד נו נו

לדעתי תביעה היא רעיון טוב.

אשמח אם תעשו את זה,

כי גם את זה אנחנו לא יכולים לעשות.

אבקש ממערכת העלון לפרסם שוב את הדברים.

לדעתי צריך לצלם כלב משוחרר - ולדווח למועצה האזורית

בברכה

יונתן אלתר מזכיר קיבוץ

המשך בעמוד הבא

בעקבות מקרה של נשיכת אורי גלעד על ידי כלב, שלחה עילית (הבת של אורי) מכתב ארוך, עצוב, כואב וכועס למזכיר ולמנהל הקהילה וביקשה לעשות משהו בעניין כלבים שמסתובבים חופשי, שמפחידים ילדים ומבוגרים ובעיקר לעשות משהו עם בעלי כלבים, שלא שומרים על הכלבים שלהם, שלא אוספים את הצואה שלהם.

תשובת מנהל הקהילה - גלעד גורן

שלום עילית

נושא הכלבים המשוחררים הוא אחד מהנושאים הכי מרגיזים ומתסכלים. מדובר בסופו של דבר באחריות האישית של כל בעל כלב והיכולת (לפחות שלי) כמנהל הקהילה לאכוף אחריות על כל חבר ותושב שהיא נמוכה מאוד עד לא קיימת.

עם זאת אני כמנהל קהילה פועל ברציפות במספר מישורים בנושא זה:

1. **גיבוש נורמות** - ניסיון ליצור נורמה ציבורית המבוססת על אחריות של בעלי הכלבים כלפי הסביבה (ודרך אגב, גם כלפי הכלב שלהם) דרך פרסומים שנעשים מדי תקופה הקוראים לבעלי הכלבים לשמור על החוק. אני בהחלט חושב שבמקרה כזה נכון וראוי לפרסם שוב מכתב לציבור בנושא וכך אעשה.

2. **העמקת שיתוף הפעולה עם גורמי האכיפה** - חשוב לי להדגיש כי על פי חוק כל נושא האכיפה נמצא באחריות ובסמכות המועצה האזורית וגם בנושא זה העמקנו את שיתוף הפעולה והפקח/לכוד של המועצה מגיע לאשדות הרבה יותר (בעבר הלא רחוק הוא לא הגיע בכלל) וקונס את בעלי הכלבים שנתפסים.

3. **הגשת תלונה עפ"י חוק** - בנוסף, חשוב להבין שיש גם אחריות על הצד הנפגע למנוע את פגיעה נוספת או פגיעה באחרים דרך הגשת תלונה מסודרת גם

זהירות, בעלי כלבים לא אחראיים - סוף

הודעה לתושבים בנושא הגברת הפיקוח על הכלבים ביישובי המועצה עמק-הירדן.

על פי חוק הסדרת הפיקוח על כלבים:

לא יחזיק אדם כלב שגילו עולה על 3 חודשים, אלא אם כן הכלב מסומן בשבב אלקטרוני ומחוסן בתוקף נגד מחלת הכלבת.

כמו כן, מחזיק בכלב לא יאפשר את יציאתו לשטח ציבורי, אלא אם כן מוחזק בידי אדם המסוגל לשלוט בו, באמצעות רצועה.

לאור האמור לעיל ועקב נוכחות מחלת הכלבת באזורנו וריבוי אירועי נשיכות ונזקים שונים ע"י כלבים משוטטים פקחי המועצה עמה"י יסיירו ביישוביה באופן אקראי.

כל מחזיק בכלב אשר יצולם משוחרר בשטח הציבורי יקנס בסך 500 ₪ ויחוייב בהוצאות הנלוות (לכידה, הובלה לכלביה, ימי הסגר ועוד).

כל מחזיק בכלב ללא רשיון החזקת כלב בר תוקף ייקנס בסך של 1,500 ₪.

תזכורת ומידע:

רשיון החזקת כלב כרוך בסימון הכלב ע"י שבב אלקטרוני, חיסון נגד כלבת בתוקף (פעם בשנה מגיל 3 חודשים) ותשלום האגרה.

יש להודיע בכתב למחלקה הווטרינרית על כל שינוי בפרטי הכלבים כגון העברת בעלות, שינוי כתובת, פטירת כלב, איבוד כלב.

אפשר לבדוק את מספרי השבבים של הכלבים הרשומים ותאריך החיסון האחרון שלהם לפי שם הבעלים באתר אינטרנט <https://klav.im>.

אפשר לשלם את אגרת הכלבת לכבלים רשומים באתר אינטרנט Petclick.co.

בתהליך התשלום יש להזין את מספר השבב של הכלב וקוד החיסון של המועצה הוא 3710.

בברכה,

ד"ר גיא בן שמחון

רופא וטרינר רשות

נשיכת כלב

פורסם בקהילנט 17.10.19

שלום לכולם,

כבר נשלחו בעבר הודעות בדבר כלבים המסתובבים חופשי ברחבי הקיבוץ, נובחים ומפחידים אנשים וילדים ואף תוקפים. לצערי הערב הותקפה כלבתי בזמן שאחד הבנים שלי הוציא אותה לסיבוב על ידי כלב גדול שהסתובב חופשי.

כיוון שאין באפשרותי לדעת מי הבעלים (רועה גרמני, איני יודעת אם זכר או נקבה) איני יכולה לפנות אליו (או אליה) באופן אישי ולכן בחרתי לכתוב לכולם.

כבעלת כלב אני פונה שוב לכל בעלי הכלבים, **כלב הוא מחויבות** ולא תמיד יש לנו כוח להוציא אותו, קיים פיתוי תמידי ברחבי הקיבוץ לאפשר לכלבים לרוץ בחופשיות ולהיות פחות מוגבלים (מאשר בעיר מחשש לפגיעת מכונית) ויש כלבים רבים ממושמעים וטובים היכולים לטייל ללא רצועה. עם זאת, באחריותכם להיות בסביבת הכלב ולא לאפשר לו להסתובב לבד.

מעבר להוצאות הטיפול הרפואי לו נזקקה הכלבה והפחד של הילד שהיה צריך לבדו להפריד בין הכלבים תוך שהוא מסתכן בעצמו בנשיכה הרי ראוי שנדע האם לכלב יש בעלים והוא קיבל את כל החיסונים כנדרש.

מקווה לעורר את מודעות ותשומת בעלי הכלבים לנושא חשוב זה ולהימנע ממקרים דומים.

דקלה פינע

הרהורי כיפור והספד - עמליה

רועה את הצאן באחו, ולא ידע צורת אות, אבל כאשר הגיע ל'שטיבלי' של החסידים ביום-כיפור, חילל בחלילו, והרבי אמר שדווקא הילד הזה הוא שפתח את שערי שמים. ואז הודעתי לאמי שאם ה' נמצא בכל מקום, ולא רק בבית-הכנסת, אז אני בטוחה שלא יכעס עלי אם אתפלל במרפסת הפתוחה של ביתנו, שמשם יכולות תפילותי לעלות ביתר קלות השמימה מאשר ב"עזרת הנשים. כאשר הצלחתי במלחמתי עם אמי והיא נתנה לי סו"ס את האפשרות להגיע לחברת הנוער באשדות, שמחתי שכמו יונה הנביא נמלטתי מפני זעמו של האל הקשה שאמי היתה הדוברת שלו, ובשנים שעבדתי במטבח, ואפילו שמחתי לעבוד ביום-כיפור בהכנת הסעודה להפסקת הצום בשביל החברים הצמים.

על הספדים ומספידים זו צפירת הרגעה למי שחש /דאג או כל סיבה אחרת, שמא הפסקתי להספיד. אני מבקשת להרגיע את כל המודאגים, ולומר שנפלה לידי זכות גדולה. חברנו, יצחק מאור ז"ל, היה במשך שנים רבות מי שכתב והספיד את רוב החברים. כאשר הזדקן ונחלש, וכבר ניכר עליו שקשה לו להגיע לבית-הקברות, החלטתי בתוקף עבודתי בארכיון לקחת על עצמי את כתיבת ההספדים וקריאתם סמוך לקבר. עשיתי זאת לאורך שנים בהמון אהבה והערצה לחברינו, בעיקר הוותיקים (למרות שהיו גם כמה צעירים). השתדלתי מאוד לסקור את חייהם באופן הכי אמיתי ונכון, כפי שהצטייר בעיני מתוך קריאה בתיקו של הנפטר השמור בארכיון הקיבוץ. לא פעם פנו אלי חברים בתום הטקס ואמרו לי: 'מה פתאום? זה לא היה כך! ולמה לא הזכרת את...'. התשובה שלי לאתם מקטרגים היתה

סוף בעמוד הבא

על אימת ימי כיפור - כבת למשפחה מסורתית, נהגתי לצום וללכת עם הורי לבית-הכנסת. אלא שמה שכ"כ אהבתי בימי ילדותי – ללכת עם אבא שלי כל שבת וחג לבית-הכנסת בכפר חסידים - הפך לימים לסיוט. אם בעודי ילדה קטנה, יכולתי להשאר עם אבא במשך כל התפילה, הרי שבימי נעורי הייתי כבר "סכנה לציבור" במובן זה שהייתי צריכה להיות אחרי וילונות של "עזרת הנשים" בקומה העליונה בבית-הכנסת של קרית מוצקין, לשם עברנו לגור אחרי כמה שנים בתל-חנן. עד היום אני זוכרת את הגברים שהיו יוצאים החוצה, כדי להתאוורר מעט ולהעביר "שמועות" (שמועסן), כי זה היה הרבה יותר מעניין מאשר אצל הנשים, שהיו מתהדרות בשמלותיהן החדשות ובתכשיטי זהב שקנו להן בעליהן האוהבים, ולפתע נזכרות ושואלות אחת את השניה "וי האלטמען", משמע באיזה דף שר עכשיו החזן? ורק בקצה הספסל יושבת כפופה ישישה שדופקת בכף ידה בחוזקה על לוח לבה והדמעות זורמות כנהר על לחייה הקמוטות "אשמנו, בגדנו, עווינו" ועוד. נראה שהיא ממש חששה מיום הדין הזה. ואני מותשת מהצום והיום החם מאוד (כמעט תמיד חמסין נוראי דווקא ביוה"כ, ומעמידה ממושכת בנעלי החדשות שנקנו במיוחד למועד הזה, פשוט צונחת ומתעלפת ממש בתפילת "נעילה".

בשנה שאחריה הודעתי שאני לא הולכת לבית הכנסת, אלא אצום ואתפלל בביתנו. "מה זאת אומרת בבית", שאלה אמי, וכמובן פרץ ויכוח עז בינינו. אמי שיצאה מבית חרדי להחריד, ואפילו ברחו ממנו להכשרה של "בני-עקיבא" שממש לא מצא-חן בעיני אביה החרדי, ובכל זאת השתמשה במה ששנים ניסו והצליחו להחדיר לראשה שאלוהים שלנו הוא "קנא, נוקם וזוכר עוון אבות על בנים ועל שילשים ועל ריבעים". ועל כן היתה אימי מאיימת ומזהירה אותי מפני עונשו של ה', שבוא יבוא, כי איני שומעת ועושה כאשר ביקשה ואמרה.

ואני בפרץ של מרדנות, נזכרת באחד מאותם סיפורים ידועים של החסידות על הילד שהיה

הירהורי כיפור והספד - סוף

מה מבשרים החצבים? 'אני כותב את הטור הזה כבר שנים רבות', אומר מאיר שלי ברשימתו האחרונה, 'ושמח לציין שהנושא שעורר הכי הרבה ענין והכי הרבה תגובות היא תחזית הגשם שלי. להזכירם שפולקלור ערבי מקומי קובע שפריחה שופעת של חצבים בסוף הקיץ ובסתיו מעידה על חורף גשום אחריה, ופריחה עלובה אומרת שנוכה למעט משקעים. מאחר שלפני שלוש שנים נכשלתי בתחזית, הודעתי כאן שאני מפטר את עצמי אבל בכל סתיו פונים אליי רבים ושואלים מה אומרים החצבים בנוגע לחורף הבא. כיוון שנכשלתי כחזאי, לא אמסור תחזית, אבל אני יכול לספר לכם שהשנה פריחת החצבים עלובה מאד....'

עד להדפסת שורות אלה שבחוץ מעל 30 מעלות – ירדו באשדות 6.5 מ"מ גשם....

שאני לא כותבת מתוך זיכרונותי האישיים או מהרהורי ליבי, חלילה, וכי אני מקפידה לקרוא מעל הקבר הפתוח אך רק דברים שנכתבו על אותו חבר בעלון הקיבוץ או מתוך ראינות שנעשו עימו במהלך השנים. זכור לי שבתוקף עבודתי בארכיון, הצעתי שחברים שטרם התראיינו, יתחילו לכתוב בעצמם את קורות חייהם או יבואו לספר לי מה היו רוצים שיכתב עליהם בבוא יומם להפרד.

בלוייה האחרונה, התבקשתי על יד המשפחה שלא להכין הספד וכיבדתי את רצונה, ומכיון שאני מאוד מעריכה את הנפשות הפועלות, לא פקפקתי לרגע שרצונה של תרצה שמישהו אחר יעשה זאת במקומי, ואכן היה זה טקס מאוד מכבד ונוגע ללב.

לאחרונה, התחלתי לחוש שאני מפספסת ומתבלבלת פה ושם, וסברתי שמן הראוי שמישהו אחר ימלא את התפקיד הזה אלא שאיש עד כה לא התנדב להחליף אותי ונאלצתי להמשיך.

גילוי נאות: אני כבר כתבתי את ההספד על עצמי, כך שלא יצטרכו לטרוח ולחפש אודותיי בעת שאלך לעולמי.

אז לסיכום: היו בריאים וחזקים למענכם ולמען בני משפחותיכם שאוהבים אתכם, ותחסכו ממני את כל הבלגן הזה. ובאמת באמת, כדאי שמישהו יתחיל לחשוב להחליף אותי. ויפה שעה אחת קודם.

אז שתהיה שבת שלום:

עמליה דיין בת-ארי

משה סוס לבן

בסחינה היה מזמין אותי לבוא לבקר אותו בקיבוץ. הבטיח שיהיה נחמד.

'באותו זמן בערך', ממשיך עטיה, 'רכשתי סוס לבן כשלג, גיוני שמו. יום אחד החלטתי לעשות טיול עם הסוס. שמתו עליו אוכף, מעט אוכל ויצאתי לדרך. זה היה שנת 79 קצת אחרי הצבא. רכבתי לכיוון חמדיה, משם לעבר מנחמיה ואז נזכרתי בחבר שלי מכנרת ואמרתי ניכנס אליו. המשכתי דרך עובדייה (מקום 'החשוד' לדעת ארכאולוגים כגן העדן המיתולוגי) עד הכניסה לקבוצת כנרת, שם קשרתי הסוס ובאתי ברגל. דפקתי בדלת. פתחה לי דבורקה אשתו של אברשקיה. 'שלום' אמרה. ענית: 'שלום, אני משה, מחפש את אלי'. אמרה לי 'בוא כנס' ועשתה לי כוס תה עם פרוסה מרוחה בריבה תוצרת בית. אלי אמר לי 'בוא לבריכה'. שחינו קצת, ואז אמר: תשמע, אני חייב ללכת למזכיר לדבר איתו על המשכורת, בוא איתי. אבנר הר-חול היה המזכיר. הם דיברו ביניהם ואז אלי פנה למזכיר ואמר: 'תכיר, זה בחור מבית שאן, איש נחמד וחרוץ. אולי אתם רוצים אותו אצלכם בכנרת, יש לכם מפעל פלסטיק והוא עבד במפעל דומה בשדה בנחוס'. אבנר הסתכל עלי, שאל כל מיני שאלות ואז זרק לי: 'אתה רוצה להיות פה?' אמרתי 'אני מוכן לנסות, אבל תדע לך שאני לא לבד, יש איתי סוסי'. 'אם יש לך סוסי' אמר אבנר, 'מקומך איתנו בכנרת, כי אם אתה אוהב סוסים אתה גם אוהב אנשים'. הודיתי לו וחזרתי הביתה. עברו שבועיים, כמעט שכחתי מהסיפור, ואז פגשתי שוב את חבר שלי בהרקדה בסחינה. 'איפה אתה?' הוא שואל. 'מחפשים אותך בכנרת. קח את מפתח הדירה שלך'. למחרת התקשרתי לכנרת. ענה לי שייקה ברקאי שאישר שמחפשים אותי. 'אנחנו שולחים לך שני טרנזיטים של הבנות' אמר. למחרת הגיעו שני טרנזיטים. על אחד העמסנו את הסוס ובשני את כל הציוד שלי. את הסוס שמתו באורווה. אף אחד בכנרת לא ידע את השם שלי ומי אני, ושכחברים שאלו 'מי זה משה עטיה', התשובה היתה: 'זה עם הסוס הלבן', ומאז דבק בי השם 'משה סוס לבן' שהולך איתי עד היום.

כאשר הגיע כותב שורות אלה (בהמלצת בני הצעיר יהב) להסתפר בקיבוץ כנרת, נתקלתי בתוך מבנה המספרה, בציור צבע שמעליו כתוב 'משה סוס לבן'. לתומי חשבתי שמדובר באדם שבא מבחוץ, שכמקובל במקומותינו שכר חדר בקיבוץ והפך אותו למספרה. ואז נחשף בפניי סיפור מופלא אודות צעיר בית-שאני שהגיע באקראי לבקר חבר שלו בכנרת וברבות הימים הפך לחבר קיבוץ. תכירו את משה עטיה.

משה עטיה נולד במרוקו לפני 63 שנים למשפחה ברוכת ילדים (13). כאשר הגיעו לארץ נשלחה משפחתו לבלוק בן 4 קומות בשיכון ד' בבית שאן, שם נצטופפו בדירה קטנה שהכילה שני חדרים וסלון, מה שאילץ חלק מהילדים לישון על הרצפה. לאחר שסיים בית ספר תיכון בעיר, התגייס ב-1974 לצה"ל כלוחם חי"ר. לאחר השחרור הוצב למילואים בגזרת העמקים, שם יצא לו להתיידד עם לא מעט קיבוצניקים, בהם אלי ארזי (פייטר רציני) ויאיר ברקאי ז"ל ('בחור מקסים'). בין לבין, שימש אזרח עובד צה"ל ויותר מאוחר עבד במפעל הפלסטיק של שדה נחום, שם איבד את אחת מאצבעות ידו בתאונת עבודה. 'אחרי שנתיים פיטרו אותנו, את השכירים, בגלל צמצומים' נזכר עטיה. 'באותה תקופה היה לי חבר מבית שאן, אלי, שהיה מטפל של קשישים בקבוצת כנרת, וכשהיינו נפגשים מעת לעת בהרקדות

משה סוס לבן - המשך

לחזור לכנרת ולפתח את העסק, ובנו האמצעי זוהר (הוא ספר חבל על הזמן). הבן הבכור אוריה מנהל פאב-מסעדה בתל אביב ועסקי הספרות רחוקים ממנו. עטיה עצמו עובד ארבעה ימים בשבוע כשומר לילה במחצבת פוריה (פטרוילים משמונה בערב עד חמש בבוקר) ובזמנו החופשי מסייע לבניו במספרה. יש לי נשים קבועות שאני מספר אותן, צובע להן את השער וכל מה שצריך. אני עצמי מסתפר אצל הבנים שלי. שהתמחו בתספורות מודרניות שאני לא מסוגל. בערבי שיש מתאספת המשפחה, אוכלים, עושים קידוש, שרים שירי קודש. חוצמזה יש לי גינה לתפארת שאני מטפח באהבה.

איך אתה מרגיש בכנרת?

מאד אוהבים אותי בכנרת, בעיקר הוותיקים. תמיד הסתדרתי עם כולם ולכן אהבו לבוא אלי לבית, לשמוע מוזיקה טובה, לספר סיפורים. גם היום מאד מפרגנים לי. בבית שאן גרים ארבעה אחים ואחות, השאר מפוזרים בארץ. ההורים נפטרו. יש לי אחות שגרה בטבריה, שהבת שלה היום חברת מזכירות בכנרת. עולם קטן. בכנרת יש הרבה מרוקאים, פרסים, תימנים וכמובן אשכנזים, ומסתדרים כולם. אין שום בעיה.

מה תעשה שתהיה גדול?

אמשיך עם המחצבה והמספרה. הבנים רוצים לפתח את המקום ולהפוך אותו למספרה לתפארת אחרי סיום הלימודים. יש להם שיטות יותר נקיות, עכשוויות, לא בסטנדרט. אני נשארתי בשיטות שלי. אופנת גידול זקנים נכנסה מאד חזק ותופסת גם מבוגרים. גם קרחת זה היום באופנה. הכל שטויות. העיקר הבריאות.

אבנרון

כשהכרתי מתנדבות אמרתי להן: my name is white horse והן היו מתפוצצות מצחוק כי נראיתי אז כמו אינדיאני. הסוס האריך ימים, ילדי הקיבוץ רכבו עליו להנאתם. סוס חבל על הזמן. בהתחלה נכנסתי לעבוד במפעל הפלסטיק 'חופית' אחר כך בגד"ש על טרקטורים וכלים, ואז נסעתי לאנגליה, ומאחר שלא היה מי שיטפל בסוס, מכרתי אותו לבן אדם ממנו קניתי אותו בזמנו. היה לי קשה להפרד ממנו, אבל לא היתה ברירה.

אחרי שנה התקבלתי לחברות. די מהר גילו שיש לי ידיים טובות לספרות, והתחלתי לספר בחדר הפרטי שלי. קודם היה פה ספר שכיר. בשנת 81 ביקשו ממני לצאת ללמוד ספרות מטעם הקיבוץ. שנה שלמה הקיבוץ שכר לי חדר בתל אביב ולמדתי. אחר כך פתחתי בשנת 82 מספרה באחד מחדרי המגורים, בהתחלה יום בשבוע, אחר כך יומיים ולבסוף נהיה פול-טיים-גיוב. לאט לאט זה הלך וגדל ובאו להסתפר אצלי גברים ונשים מכל הסביבה. ואז הכרתי מישהי מחברת הנוער המקומית, אתי שמה, מירוחם. החתונה שלנו התקיימה ב-88 בחדר האוכל של כנרת, ובגלל שהוריי והוריה של אשתי אנשים מאד דתיים, הזמין הקיבוץ בפעם הראשונה קייטרינג מבחוץ. היתה חתונה לתפארת, במהלכה ברך אבנר הר-חול את אנשי ירוחם ואמר "ביתכם הוא ביתנו". כעבור זמן מישהו מכנרת נפטר, ומאחר ואני שומר מצוות, ביקשו ממני להכינו לקבורה. עשיתי זאת באמונה ובשקדנות, ומאז, 25 שנים ברציפות, אני מלווה את הנפטרים, דואג לטהרה ושאר הדברים באופן מכובד, מה שברוב הקיבוצים נעשה בידי חברה חיצונית. בכנרת יש אוכלוסיה מאד מבוגרת, חלקה מעל 90 ואישה אחת שמלאו לה 105 שנים-גיטה ברקאי. אני מכיר אישית את כולם.

משפחת ספרים

במספרת 'סוס לבן' שבכנרת, עבדו עד לא מכבר שנים מבניו של עטיה: מתן, הצעיר שלומד היום ספרות בעיר הגדולה ומתעתד

נהריים שלום

את מצוקתם אך לא יכול היה להושיע. היו מחשבות של הרגע האחרון לנסות להידמות לצופר (שם הוארך ההסכם במספר חודשים) ולזרוע חיטה. הזרעים היו מוכנים, המזרעה נרתמה לטרקטור, אלא שהירדנים אמרו יוק. מפיו של ג'קי חוגי, הפרשן לעניינים ערביים של גלי צה"ל, שביקר אף הוא בנהריים השבוע, שמעתי שהחזרת המובלעות היא תוצאה לא הכרחית של מערכת יחסים שכלל לא קיימת בין משרד ראש הממשלה לבין המלך, וכאשר כבודו של האחרון נרמס (פרשת המאבטח למשל) אין לו אלא לנקוט בצעד חד צדדי כפי שנקט. הוסף לזה את פרויקט 'תעלת הימים' התקוע, שמבחינת הירדנים הוא סס חיים, וקיבלת שלום קר. לדעת חוגי, ניתן היה לסיים את הפרשה אחרת, אלמלא נפגע כבודו של המלך והוא מעריך שיש סיכוי שהדבר יקרה במידה ויתחלף שלטון בישראל.

בביקורי התכופים בנהריים, ולאחרונה גם במפעל החשמל הנטוש לא יצא לי לפגוש מעולם אזרחים ירדנים. הם לא שמעו על המקום מעולם, הוא גם לא אומר להם דבר ואם נראה בשבועות הקרובים תנועה ערה של אזרחים ירדנים זה רק משום שישוהו אירגן עבורס הסעה למקום הזה כאקט של הפגנת נוכחות. נראה שהרחוב הירדני, שם גואה האבטלה, עסוק הרבה יותר בשאלות קיומיות של אוכל ומים מאשר בהסדרים של בעלות מול ריבונות בשטח זניח שאנחנו התעקשנו לכנות אותו 'אי השלום'. ולהציב שלט ענק שמרגע לרגע הופך לפחות רלוונטי

האי נהריים נמצא בימים אלה בכותרות בזכות (או בגנות) העובדה שהוא עומד להמסר סופית לידי הירדנים לאחר שתמו 25 השנים של המשטר המיוחד עליו הכריזו שתי המדינות בנספח להסכם בשלום הכללי. בחפשנו אחר איזכורים הנוגעים לאי נהריים אנו מוצאים את הדיווח הבא ביומן אשדות איחוד מנובמבר 1963: לפי החלטת המרכז החקלאי שטח האי מתחלק בין 3 משקים: עין גב מקבלת את החלק הצפוני – 95 ד', והיתר, שזה בערך 240 ד' מתחלק בינינו לבין הקיבוץ המאוחד. רישות השטח ייעשה במשותף ע"י הסוכנות בכספי הסוכנות ומחיר המים יהיה אחיד. לגבי מקור המים מתעוררות בעיות: אנו דורשים חיבור למים גם מאגם רומטברג, שפירושו מי ירמוך, וחיבור אלטרנטיבי למוביל כנרת-בית-שאן.

המצב הקיים – מצד אחד שלבים סופיים בתכנון רשת ההשקיה ע"י הסוכנות ומאידך הכשרת השטח כולל ישור ופתיחת ערוגות, על ידינו, אנו מתכננים לקראת הקיץ לזרוע גידולי קיץ.

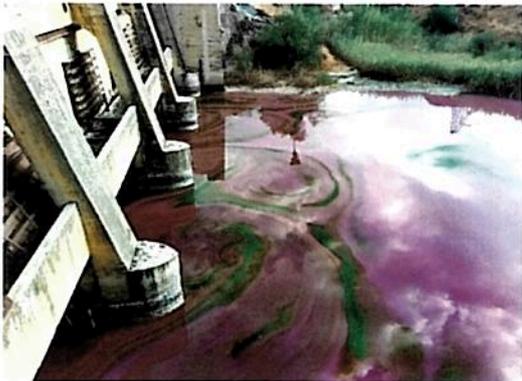
מהדיווח היבש הנ"ל ניתן ללמוד שתי עבודות: א. ששטחי העיבוד באי גדלו במהלך השנים מ-340 דונם לכ-550 דונם, שהוא גודלה של המשבצת החקלאית כיום (מתוך ה-830). עובדה שניה שמשקפת מן הדיווח היא שלמרות שמפעל החשמל חדל לפעול במאי 48, הרי שבשנות השישים הראשונות היה האגם עדיין מלא בחלקו במים שניקוו שם, הודות למערך הסכרים שיצר רוטנברג ואשר שימשו מאגר אופרטיבי להשקיית שטחי האי. רק בשנות השישים המאוחרות, בעקבות פיצוץ שעשו מחבלים בסכר מצודת המים, התרוקן האגם מתכולתו ומאז הוא יבש. היום נטוע שם מטע תמרים ירדני של זן מג'הול השייך לצבא.

סיום פרק נהריים יהפוך לעובדה מוגמרת ביום ראשון הקרוב ומי שסבר (כמוני) שיש תקווה שמשהו אחר יקרה, מבין ששגה באשליות. לפני שבוע בדיוק, ביקר בנהריים 'על אזרחי אלוף פיקוד המרכז נדב פדן (בן קיבוץ עין כרמל) שפגש בחקלאים שלנו, הבין

נהריים – שלום - המשך...

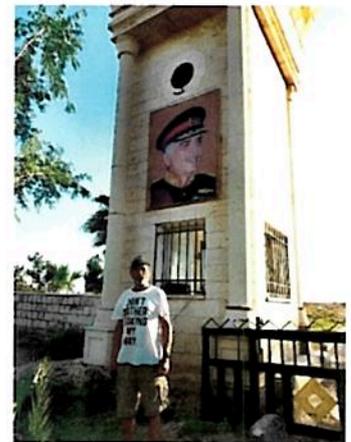
מרחק פסיעות משם ניצבת לה בריכת מי נקז, של מה שפעם היתה תעלת המים התחתונה שהובילה את מי המפעל אל תעלת הירדן ומשם לים המלח. לאחרונה הפך צבע המים לבורדו עם נגיעות של ירוק, כמעט ציור פסיכודלי (אבל מסריח). מדובר ככל הנראה בתשטיפים שמגיעים לכאן בשל הטופוגרפיה ממחנות הצבא הסמוכים.

כשאנחנו מגיעים אל תחנת הרכבת הבאוהאוזית שגם ממנה נאלץ הפרד, מגלים שם מאות כתובות גראפיטי שנכתבו לפני עידן ברוך ג'מילי. מוצאים שם בין השאר את שמו של אברהם אקראי ז"ל שנהרג ממוקש מרחק דקה נסיעה משם, את רבקה ספיר מכנרת, אימה של המשוררת הלאומית

סוף בעמוד הבא

לפני שבוע החליפו הירדנים את תמונות המלכים בשער הכניסה. חוסיין הזכור לטוב עדיין שם. המלך, עבדאללה עם עיטורי כבוד על מדיו, נראה הפעם מעט מחייך, והחידוש היא תמונתו של יורש העצר, חוסיין בן ב-26, שמתחיל להתחמם על הקווים למקרה שמשוהו ישתבש בממלכה.

מפעל החשמל של הזקן היא אופרה אחרת. המקום הנוכח נפקד שכאילו לא היה קיים לגבינו במשך שנים, הפך בעת האחרונה לאתר תיירות שוקק ישראלים, רובם בני ההתיישבות, שמבקשים לנצל את הימים האחרונים כדי להביט בלבן של ההיסטוריה הציונית. אני פוגש שם אנשים שדמעות חונקות את עיניהם, חלקם בני הדור שנטש את נהריים שעומדים ומשתאים נוכח המציאות הבלתי אפשרית, שמנעה את המשך חייו של המפעל הכי ציוני שסיפק חשמל גם לירדן, ולא מבינים כיצד זה לא הגיעו מעולם למקום 'שכוח-אל' זה. הטורבינות החלודות וצינורות הענק המובילים אליהן ניצבים שם כאילו להן זה לא נוגע. עמודים שניתקו מן התקרה מאיימים לקרוס ובכל זאת, הכל שם אומר שירה.

בתוך מבנה הבקרה המנותץ אני מבחין בשני גברים הממתיקים סוד. האחד עטור זקן עבות שבעבורי הוא הזקן מנהריים.

נהריים – שלום - המשך...

מזל טוב!

פאסטוי ואיזיק טא

פניסואי הבת - רעות צט נקות

מזל טוב פאל האשפחה!

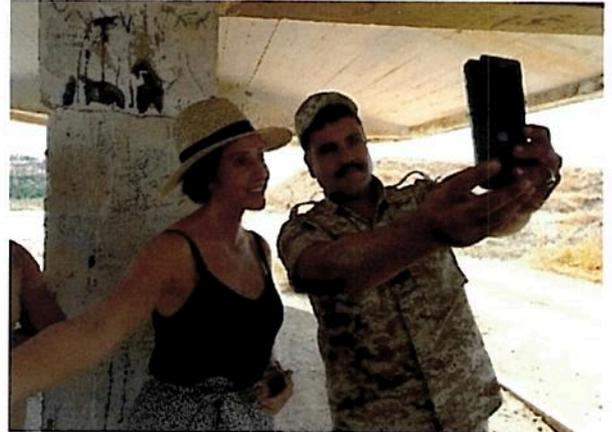
מזל טוב!

פרוחא'ה אחיתי

פיהולדת הנכד

בן פאריק וסאית

מזל טוב פאל האשפחה!

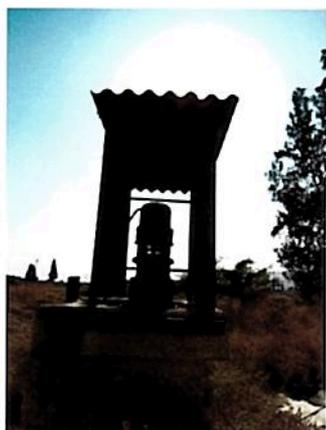

לצד זיבוטינסקי ואנשי תנועות הנוער. אם תרצו- לוח המודעות של שנות הארבעים. בעוד אנו מביטים לקירות, קבוצת ירדנים עסוקה בשטיפת רכביהם בברז עם מים תוצרת כחול לבן. תמונת סלפי הוא הדבר המתבקש והירדנים הפעם נענים.

נהריים שלום. אולי עוד נשוב...

מי ומה באשדות

של אשדות המתחדשת. האלמנט היחיד שנותר שם לפי שעה על עומדו, הוא מבנה פח קטן בתוכו נעוצה משאבה ישנה ששימשה את בריכת הבוץ המיתולוגית...

שדרת עצי הושינגטוניה הפכה במהלך השנים לסימן ההיכר של אשדות איחוד, ואפילו מכת הברק שספגו העצים לפני למעלה משני עשורים לא השכיחה עובדה זו. לפני שבועות מספר מתארת אירית גל חוייה של פעם בחיים, 'בעוד אני צועדת עם כלבי את טיול אחר הצהריים, שמעתי קול חבטה עזה וענן אבק שעלה בעקבותיה'. מסתבר שמן העץ החמישי בשדרה, ניתק מטען כבד של חומר יבש, שנחת מלוא קומתו ארצה. 'יתכן', אומרת אירית, 'שכדאי לעבור על שאר העצים בשדרה ולעשות פעולה דומה, בטרם יפול משהו למישהו על הראש'.

אשדות מעולם לא התהדרה במדרכות רחבות ידיים כמו שכנתה אפיקים, ולכן כל סלילה של מדרכה חדשה הופכת ארוע תקשורת משמעותי, בעיקר כאשר היא באה על חשבון תשתית לקויה וחרוצת מהמורות. המדרכה שנסללה בימים אלה מדרום לחדר האוכל (שאפו לעושים במלאכה) לא היתה חפה מטעויות כפי שניתן ללמוד מן הדיווח של **דובי שושני**: "כששמעתי שיוצקים מדרכת בטון מכוערת במקום הגרנוליט, עלה לי רעיון לשתול אריחי קרמיקה לקישוט. קיבלתי אישור של יונתן, גייסתי את ברכה פונדק ונסענו ל-"חצור הפלילית' לפנטזיה מרוקאית. קנינו אריחים עשר על עשר הרכבנו מהם מעויינים קניתי דבק הדבקתי אותם, והיום (חמישי) אחר היציקה שתלו אותם בבטון. ביום ראשון הקבלן ניקה אותם והללו התגלו במלוא תפארתם". עד כאן דובי ויוזמתו הברוכה, ומכאן השאלה האם יתפארתם של האריחים, הצנועה מאד לטעמי, שלא לומר נחבאת אל הכלים, הצדיקה נסיעה עד 'חצור הפלילית' כהגדרת המשורר! לא יודיע.

אפרופו מדרכות - הושלמו ארבעה קטעים מבתי שכונת התמרים אל כביש המערכת המערבי. שנים דיברו על כך, אבל יוסי הוא שביצע. כבוד!!

לאחר שרוב השטח של 'מתחם התחמיץ' המיועד לבנייה חדשה, פונה מתכולתו ונגרס עד היסוד, ניתן סוף סוף לראות את מגדל הסילו ההיסטורי ניבט למרחוק כחלק מנופה

מי ומה - סוף

זאת לתרגיל צבאי שהתקיים השבוע בישובנו, בו נטלו חלק כמה חתולים רעבתניים.

השבוע הזדמנתי לסרט קולנוע שהוקרן באולם 'יד לבנים' בצמת. הסרט היה הנחמד, לעיתים משעשע, ובעיקר הרשימה אותי השחקנית הצרפתייה שכיכבה בו. אבל כאשר הסתיימה ההקרנה ואורות האולם נדלקו, הבחנתי שפרט לי ולידידתי, היו באולם שתכולתו כמאה מקומות, בקושי עשרה צופים. אגב, הכלל במקומותינו אומר שהקרנת סרט מתבטלת רק כאשר מספר הצופים עומד על אפס.

שבת שלום!

עלון 1357

עריכה ומי ומה – אבנר רון
שער ועימוד – אירית גל
צילום עלון – אתי רון

העלון הבא – 29/11/19

אם בעצים עסקינן, הנה דוגמה מוחשית מדוע חשוב להשאיר חלק מעצי התמר האורבנים שלנו על מקומם ולא לכרתם. שני העצים שבתמונה, לפחות בעיניי, הם מופת לנוי קיבוצי מסוגן ומטופח שמשרטט נוף ייחודי על רקע שמים מנוצים ובתים מסוגננים. אשדות במיטבה, תסכימו איתי.

לשאלה שנשאלתי לאחרונה איפה ניצב 'הר העזאזל' ישנן מסתבר יותר מתשובה אחת. גירסה אחת אומרת שהר העזאזל היא גבעת הגמלי שמעל קיבוץ גשר משם ירו התותחים העירקים לעבר משק גשר במלחמת השחרור. חבר אחר שהוא בן גילו של קודמו סבור שההר המקולל היא דווקא גבעת עפר המתנשאת לגובה כמה עשרות מטרים מעל פיתול הירדן מדרום למחצבת החלוקים לשעבר של קיבוץ כנרת, שם היו בעבר מפולות קרקע ואולי אף רעידת אדמה כפי שתאר בדפי היומן רועה צאן מקומי (זאבי?) שביקר שם בשנות השישים. גירסה שלישית גורסת שאין מקום ספציפי באזורנו הקרוי הר העזאזל וכי זהו מושג שהושאל מ- ג'בל מונטאר במדבר יהודה שמזוהה ע פ"י חלק מהחוקרים עם הר העזאזל. אז היכן לעזאזל נמצא הר העזאזל?

כך נראה השבוע מתחם הפלאפל המקומי: פח אשפה שתוכנו פוזר לכל עבר, כיסאות קולנוע חבוטים שמזמן היו צריכים לעוף משם, ספסלי אבן נטושים ועלים שערמה הרוח מן הסופה האחרונה. וכל זאת, על רקע מרבדי המדשאה התעשייתית רחבת הידיים, שנשתלה בבית הפינתי. יודעי דבר מייחסים